

Secretariaat
p/a Joh. Vermeerstraat 22
1071 DR Amsterdam
Postbus 75997
1070 AZ Amsterdam

telefoon: 020 676 67 71
fax: 020 662 49 01
info@platformmakers.nl
www.platformmakers.nl

Aan het Ministerie van Veiligheid & Justitie

Amsterdam, 9 april 2014

Betreft: consultatie filmauteurscontractenrecht

Geachte Heer/Mevrouw,

Platform Makers (het samenwerkingsverband van de Nederlandse beroepsorganisaties en vakbonden voor auteurs en uitvoerend kunstenaars) heeft met belangstelling kennis genomen van de Consultatieversie Nota van wijziging artikel 45d Auteurswet van maart 2014.

In overleggen die hebben plaatsgevonden tussen de PAM, Platform Makers, FPN en OTP, hadden deze partijen al in een eerder stadium overeenstemming bereikt over een aantal principiële uitgangspunten voor een nieuwe wettelijke regeling die zij zouden kunnen steunen.

Platform Makers stelt vast dat de voorstellen als vastgelegd in het Consultatiedocument in hoge mate tegemoetkomen aan deze uitgangspunten en is verheugd over de wijze waarop de beoogde nieuwe regeling op deze punten door de Ministeries in het tekstvoorstel is vervat.

Op het niveau van de uitwerking van de regeling hebben PAM en Platform Makers in gezamenlijkheid geconstateerd dat de wens bestaat om nog een aantal zaken te verduidelijken en/of aan te passen. Wij verwijzen voor deze punten naar de inbreng van PAM op de consultatie.

Het betreft:

1. Bevestiging nemo-plus beginsel in de toelichting.
2. Uitwerking proportionele vergoeding (komt enkel toe aan natuurlijke personen, is niet voor afstand vatbaar, er kan niet worden volstaan met een eenmalige afkoop en is proportioneel aan bruto omzet).

3. Heroverwegen uitsluiting bioscoop exploitatie
4. Aanwijzing collectieve beheersorganisaties bij AMvB.
5. Garanties betaling proportionele vergoeding door exploitanten bij gebreke van (snelle) overeenstemming.
6. Informatieplicht exploitanten.

De inbreng en toelichting op deze punten van en door PAM kan op deze punten als mede ingediend door Platform Makers worden beschouwd.

Tevens verwijzen wij naar de inbreng van Pictoright namens beeldmakers.

Muziekauteursrecht

Platform Makers verzoekt het Ministerie van Veiligheid & Justitie daarnaast het schrappen van de huidige uitzondering voor muziekauteurs (welke overigens tevens in artikel 45d van het huidige wetsvoorstel werd gehandhaafd) te heroverwegen. Met name in combinatie met de uitzondering van bioscoop exploitatie, alsmede DVD- en Blue Ray exploitaties en de uitzondering in lid 4 van de aanspraak op de proportionele billijke vergoeding van makers van filmwerken 'waarvan de exploitatie als zodanig niet het hoofdoel is', levert dit element van het wijzigingsvoorstel het reële gevaar op dat de positie van een specifieke groep makers (te weten: bij deze werken betrokken muziekauteurs) als gevolg van de wetwijziging zal verslechteren. Voor beide exploitatievormen wordt momenteel via de, in de markt reguliere, rechtenoverdracht aan Buma/Stemra immers wel ten behoeve van auteurs (en van uitgevers) een redelijke vergoeding geïncasseerd.

Doel van het wetsvoorstel auteurscontractenrecht is het verbeteren van de (markt)positie van alle makers. Platform Makers meent dat dit tevens inhoudt dat er in beginsel geen groepen makers als gevolg van de wetwijziging op achteruit mogen gaan.

Verbinding met en toepasbaarheid van artikel 25c en 25g

Weliswaar wordt in het voorstel getracht dit risico te ondervangen door artikel 25c (de mogelijkheid collectief te onderhandelen over minimum contractvoorwaarden) en 25g (geschillencommissie) op lid 1 van het voorgestelde wetsartikel van toepassing te verklaren, maar beide wetsartikelen bieden naar onze mening, in de huidige vorm, te weinig garanties voor de betrokken makers. Wij verwijzen daarbij naar onze eerdere reactie op het huidige wetsvoorstel aan de Tweede Kamer (d.d. 20 september 2012), zie <http://www.platformmakers.nl/data/file/3/92.pdf>.

Kortgezegd is problematisch dat beide 'vangnetten' (zowel de mogelijkheid tot collectieve onderhandelingen als de mogelijkheid een geschillencommissie in te stellen) niet afdwingbaar zijn: het wetsvoorstel biedt (ook in het voorgestelde 45d) geen of onvoldoende prikkels aan de sterkste marktpartij om collectief in onderhandeling te treden met de zwakkere marktpartij en daarbij daadwerkelijk tot een voldoende onderhandelingsresultaat te komen.

Ervaring in het buitenland (waar in een eenvoudiger vorm een uitzondering op het mededingingsrecht in de auteurswet werd opgenomen) heeft aangetoond dat bij gebrek aan voldoende prikkels tot onderhandeling slechts in een zeer beperkt aantal sectoren collectieve onderhandelingen zijn gevoerd en/of tot een onderhandelingsresultaat is gekomen.

Wij hebben op verzoek van het Ministerie van Veiligheid & Justitie evengoed gedurende de consultatieperiode verkend in hoeverre op dit moment bereidheid bij marktpartijen bestaat tot het constructief voeren van dergelijke onderhandelingen. Tot onze vreugde hebben wij daarbij kunnen constateren dat bij FPN en OTP die bereidheid in beginsel aanwezig is.

FPN heeft het Ministerie mede namens Platform Makers daarom laten weten dat wij “gezamenlijk [hebben] vastgesteld dat de mogelijkheid van een verbeterde contractpraktijk bestaat door de combinatie van artikel 25c van het wetsvoorstel en de in het consultatiedocument voorgestelde wijziging van de wettelijke positie van makers van in opdracht vervaardigde filmmuziek, die – afhankelijk van het bereiken van gezamenlijk onderhandelingsresultaat - kan meebrengen dat deze auteurs er niet op hoeven achteruit te gaan.”

Zoals ook in deze formulering opgenomen: deze mogelijkheid is afhankelijk van een daadwerkelijk voldoende onderhandelingsresultaat, maar op termijn uiteraard ook van een blijvende bereidheid tot onderhandelen. Voorkomen dient immers te worden dat de bereidheid tot heronderhandeling in de toekomst ten behoeve van verlenging en actualisering van gemaakte minimumafspraken zal verdwijnen. Een mogelijkheid daartoe zou onder meer zijn bij het uitblijven van een onderhandelingsresultaat het vaststellen van minimumvoorwaarden op een andere wijze mogelijk te maken, bijvoorbeeld door makersorganisaties de mogelijkheid te geven daartoe in een dergelijk geval een voorstel te doen aan de geschillencommissie auteurscontractenrecht.

Tot slot constateren wij dat waar in ieder geval op korte termijn mogelijkheden lijken te bestaan met film- en tv-producenten in onderhandeling te treden, deze mogelijkheid voor en ten behoeve van de ‘lid 4 auteurs’ niet aanwezig is, mede omdat er geen representatieve onderhandelingspartij bestaat om mee in onderhandeling te treden.

Dit geldt uiteraard voor zowel muzik auteurs als voor andere ‘lid 4 makers’.

Geschillencommissie

Onvoldoende helder is vooralsnog of een geschillencommissie auteurscontractenrecht t.b.v. filmwerken daadwerkelijk zal ontstaan, nu de wetgever vooralsnog oprichting en financiering afhankelijk lijkt te stellen van het veld. Een geschillencommissie auteurscontractenrecht zou naar mening van Platform Makers van grote waarde kunnen zijn, ook voor de exploitaties vallende onder lid 1 en lid 4 van het filmauteursrecht. Wij verwijzen ook hierbij naar onze eerdere inbreng betreffende het wetsvoorstel auteurscontractenrecht.

Lid 4

Platform Makers verzoekt het Ministerie lid 4 van het voorgestelde wetsartikel in heroverweging te nemen. In ieder geval dient naar onze mening de reikwijdte van de uitzondering nader gedefinieerd te worden.

Platform Makers meent te begrijpen dat het voorstel de uitzondering voor muzik auteurs te schrappen (en met name de combinatie met lid 4 van het wetsartikel) mede is ingegeven door de, ook in de ogen van Platform Makers zeer onwenselijke contractpraktijk van opdrachtgevers en muzikuitgevers om met name in het geval van achtergrond- en reclamemuziek onredelijke uitgave- en kickbackcontracten af te dwingen, danwel door als niet maker ‘mee te tekenen’ (i.e. zichzelf als opdrachtgever of (library)uitgever voor te doen als (mede-)maker van het werk) waardoor gelden via het collectieve incasso- en verdeelsysteem oneigenlijk worden ‘rondgepompt’.

De bij Platform Makers aangesloten muzik auteurs menen zonder meer dat middels nadere regulering deze praktijk dient te worden voorkomen en verboden. Wij menen echter dat de combinatie tussen het schrappen van de uitzondering voor muzik auteursrecht en het voorgestelde lid 4 hiertoe (in ieder geval binnen het totale huidige wetsvoorstel) niet het juiste middel vormt, met name ook zolang artikel 25c en 25g deze makers geen alternatieve en betere garantie biedt op een redelijke vergoeding voor hun werk (zie boven). Juist de onderhandelingspositie van deze groep makers is in de huidige markt zwak; zodanig zwak dat ook

de collectiviteit van Buma/Stemra hen in praktijk vaak onvoldoende bescherming biedt. Dit probleem wordt naar wij menen niet opgelost door deze makers geheel op individuele onderhandeling aan te wijzen. Daarnaast betreft deze problematiek een ruimere hoeveelheid muziekwerken dan die vallende onder lid 4 van het wijzigingsvoorstel.

Samenvattend

Samenvattend is Platform Makers, met name ten behoeve van alle bij de leden van het Platform aangesloten scenaristen, uitvoerend kustenaars en regisseurs, verheugd te constateren dat het Ministerie bereid is geweest de bezwaren in het veld tegen het voorgestelde artikel 45d in het huidige wetsvoorstel om te zetten in een (concept) wijzigingsvoorstel dat recht doet aan de zienswijze van betrokken marktpartijen.

Over het voorstel tot schrappen van de uitzondering voor muzikauteurs heeft het Platform Makers echter grote zorg.

Platform Makers is uiteraard altijd tot een nadere toelichting of tot nader overleg over bovenstaande punten bereid.

Met vriendelijke groet,
namens Platform Makers,

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized, cursive 'E' followed by a long horizontal stroke that tapers to the right.

Erwin Angad-Gaur, voorzitter